

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Ioviani Pontani. De Aspiratione Libri duo. Charon
Dialogus. Antonius Dialogus. Activs Dialogus. Aegidius
Dialogus. Asinvs Dialogus. De Sermone Libri Sex. Belli,
Qvod Ferdinandvs Senior ...**

Pontano, Giovanni Giovano

Venetiis, 1519

De Popularitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12960

tis eius obliuiscitur, qui cum orationem habet, & cuius inire studet
gratiam, idq; hac solum ratione, ac uia. Eadem quoq; ut est summe
facilis, benigna, lepida, accommodans se omnis, & ciuib, &
exteris, sic omnistudio cauet, ne offendat, ne molesta sit, ne in con-
tentio nem incidat, altercationes, iurgia, tantum deniq; in gratiam in-
tenta, et in eorum tum in conditatem, tum commoda, cum quibus ipsa
uersatur, non ita tamen ut refugiat molestiam aliquando subire siue
aurium, siue animi, pudenter tamen, ac permodeste dum proficit, dum
quod impertrare ipsa nititur, retrahat ab in honesto, ac parum utili,
aut etiam damno, maleq; tum dignitati, tum rei domesticae con-
ducenti. Itaq; & moderanter, & accommodate apud Plautum agit
cum domino seruus. Nū quod tu quod te aut genere indignum sit tuo
fas, aut inceptas facinus facere Phedrome? num tu pudice cui piam in-
sidiis locas, aut quam pudicam esse oporteat. Ita tum conferto amo-
rem semper si sapi ne id quod amas, populus si sciat, sit probro, sem
per curato ne sis intestabilis, quod amas ama testibus presentibus.
Nemo ire quenquam publicat prohibet uia. Quid? quod & Comita-
tis, & mediocritatis huius materia, & quidam quasi campus, in quo
uersentur, eadem ipsa est atq; una, collocutiones uidelicet, applica-
tiones, congressiones, sermones, consuetudines, conuersationes, salutatio-
nes, uisitationes, confabulationes, conuentionesq; in cenis, in mu-
niciis, in ludis, in rebus tum iocosis, tum ad uires refocillandas, ac
repellenda tædia. Sed maluerint fortasse aliqui mediocritatem hanc
innominata iacere. Nos uero nequaquam sumus qui cum contentio-
nom, ac rixationem uitium esse censemus, uelimus hac præsertim in
parte contentiosi uideri, atq; altercatores, satisq; fuerit uirtutem hanc
ipsam etiam innominatum que &, qualis sit offendisse.

¶ illud uero prætereundum non est, Popularitatem vocari hanc ipsam me-
diocritatem quosdam malle, quando Popularitas Comitatem quandā
erga populares facilitatemq; præ se fert, ut uideatur uirtus esse illorū
potius, qui in alto sunt gradu constituti, quiq; aduersum inferiores se-
se faciles admodum gerant, exhibeantq; affabiles, quam fuisse in
augusto principe traditum est. Sed ea fortasse nō minus perspicitur in
actionibus, favore, suffragijs, quam in oratione, ac uerbis, quā quam
& Popularitas Comitate condienda est. Ad hæc popularitas studium
habet populi, ac multitudinis, multiq; ob eam Populares dicti, ac fa-

DE SERMONE

ctiosi habiti, ut uideri possit aduersari eidem contrariū erga nobilitate studiū. Quod in Appio Claudio fuit, ut de Mario taceamus, ac Syl la, contrarijsq; utriusq; studijs. Habit præterea Popularitas applicatiōne illā suā erga populum, popularesq; atq; illorū res tantummodo. At Comitas delectu adhibito eadem quoq; est aduersus exteris, atq; alieni generis homines, & natura, & habitu, et ratione ita dictante.

De Humanitate.

Nec desunt qui Humanitatem eam dici malint. Verum nec Humanitas aduersatur contentionis, ac rixarum studio, nec qui humanus est, contentioso, ac rixatori est aduersus, est tamen comis uir etiam perhumans. Etsi non pauci humani quidem ipsi sunt, nequaquam tamen comes. Nemo tamen comis, quin idem ipse sit humanus. Agit comiter familiaris meus Antonius Galateus, dum (quod ingenii est eius, quiq; etiam habitus) quoscunq; habet obuiam, gratificari ijs studet, salutando perhumane, appellando benigne, congredivendo hilariter, iocando urbane, arridendo familiariter, offerendo grate operam suam & facilem, & minime importunam. Quo fit, ut quemadmodum maximam in congressu affert iucunditatem, ac delinimentū, sic post digressum, maximum quoq; relinquat sui desyderium, delinationemq; animi quandam cum requiete ac uoluptate. Quod suaves præstare sorbillationes cosuevere, uti os ac buccam (quod hodie dicūt) suauem relinquant, satietate omni prorsus repulsa & epularum & cœnæ. Exhibit se quacunq; in actione, ac uitæ genere humanum Jo annes Pardus, quod & philosophiæ studium, quod in eo summū est, exigit, & natura eius exposit. nihil superbe agit, nihil arroganter. In incessu, in se mone, in consuetudine, & equalē se cunctis exhibet. & gre fert ubi in quempiam agi uiderit insolentius. fert grauate & amicorum, & ciuium aduersos casus, solatur mœrentes, laborantibus qua potest succurrit, adeat, opitulatur, operam suam confert. astat ubiq; comes ei mansuetudo, ac facilitas, studium tamen loquendi in gratia uix illum, nulla obsequendi, quemadmodum nec contendendi proclivitas. oratio eius suauis, & placida, quæ tamen nullum præ se ferat studium in eundæ gratiæ, proprij q; compendij. abstinet autem sic a gratiloquentia, ut maledicentiam prorsus detestetur, ac contentiones. Quo circa a Comitate nō uno modo differt Humanitas. Eteni q; aliorum moueat dānnis, incommidis, captiuitate, orbitate, inopia, exilio, malisq; alijs, humanum hunc dicimus, nequaquam in hoc tra-